

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 313/2020
08.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Узелац, адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за здравствено осигурање Београд, чији је пуномоћник Ана Лазић, адвокат из ..., ради поништаја одлуке о разрешењу и именовању, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1690/19 од 10.10.2019. године, исправљене решењем истог суда Гж 1690/19 од 20.11.2019. године, у седници већа одржаној 08.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1690/19 од 10.10.2019. године, исправљена решењем истог суда Гж1 1690/19 од 20.11.2019. године, у ставу првом и трећем изреке, тако што се одбија као неоснована жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Суботици П 89/17 од 25.02.2019. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженом надокнади трошкове ревизијског поступка у износу од 42.875,00 динара у року од 8 дана од дана достављања пресуде.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Суботици П 89/17 од 25.02.2019. године одбијен је захтев тужиле за поништај Одлуке о разрешењу дужности директора Филијале Републичког фонда за здравствено осигурање ... бр. ...-.../... од 08.06.2017. године и Одлуке о именовању вршиоца дужности директора Филијале Републичког фонда за здравствено осигурање ... бр. ...-.../... од 09.06.2017. године, као и захтев за накнаду трошкова поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1690/19 од 10.10.2019. године, која је исправљена решењем истог суда Гж1 1690/19 од 20.11.2019. године, ставом првим изреке, делимично је преиначена пресуда Вишег суда у Суботици П 89/17 од 25.02.2019. године тако што је поништена Одлука о разрешењу дужности директора филијале Републичког фонда за здравствено осигурање ... бр....-.../... од 08.06.2017. године, а тужени обавезан да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 69.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, одлучено је да се у преосталом делу жалба одбија и потврђује

првостепена пресуда. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиљи наканди трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужила је поднела одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 87/11) и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је Одлуком в.д. директора Покрајинског фонда за здравствено осигурање од 10.06.2013. године именована за директора Филијале за Севернобачки округ са седиштем у Суботици, а потом је између парничних странака, дана 11.06.2013. године закључен Уговор о раду на одређено време, и то за време трајања мандатног периода. Чланом 3. наведеног уговора констатовано је да запослена радни однос заснива од 17.06.2013. године до 17.06.2017. године. Дана 08.06.2017. године в.д. директора Републичког фонда за здравствено осигурање донео је Одлуку којим се тужила разрешава дужности директора Филијале, са образложењем да тужили дана 17.06.2017. године истиче мандатни период од четири године на које је именована, као и период на који је тужила закључила Уговор о раду на одређено време за обављање наведене функције, те да јој у складу са чланом 48. став 3. Закона о раду, члана 227. Закону о здравственом осигурању и члн 26. став 4. Статута Републичког фонда за здравствено осигурање, са даном 17.06.2017. године, престаје радни однос и иста се разрешава дужности услед истека мандатног периода. Решењем вршиоца дужности директора туженог 12 бр.118-465/17 од 08.06.2017.године тужили је отказан Уговор о раду са даном 17.06.2017.године због истеке мандатног периода на који је изабрана. Дана 9.06.2017.године вршилац дужности директора Републичког фонда за здравствено осигурање је на основу члана 215. и 227. Закона о здравственом осигурању и члана 23. статута РФ за здравствено осигурање, донео Одлуку бр....-.../... о именовању вршиоца дужности директора Филијале Републичког фонда за здравствено осигурање, којом се именује ББ за вршиоца дужности директора Филијале Републичког фонда за здравствено осигурање за Севернобачки округ са седиштем у Суботици, почев од 18.06.2017.године, до именовања директора Филијале, на начин који је прописан законом. Тужила је дана 20.07.2017.године поднела тужбу Основом суду у Суботици против Републичког фонда за здравствено осигурање ради поништаја решења о отказу уговора о раду бр....-.../... од 08.06.2017.године. Решењем Основног суда у Суботици П1 276/17 од 17.11.2017.године одређен је прекид поступка у предмету П1 276/2017 до правносанжног окончања поступка који се води пред Вишим судом у Суботици П 89/2017. Постављеним тужбеним захтевом тужила је тражила да се пониште као незаконите Одлука о разрешењу са дужности директора филијале Републичког фонда за здравствено осигурање број ...-.../... од 08.06.2017.

године као и Одлука о именовању вршиоца дужности директора филијале Републичког фонда за здравствено осигурање број ...-.../... од 09.06.2017. године, јер нису донете у складу са прописима којима је уређен поступак за именовање односно разрешење директора Филијале туженог.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио као неоснован тужбени захтев тужиле за поништај као незаконите Одлуке тужене од 08.06.2017. године са образложењем да запосленом који је обављао послове директора, радни однос може престати истеком мандата, ако је закључио Уговор о раду на одређено време којим је утврђено да наступање те чињенице значи престанак радног односа, јер је постојање радног односа везано за трајање мандата, па истек мандата има значај истека рока на који је заснован радни однос. Имајући у виду да је тужилца одлуком в.д. директора Републичког фонда за здравствено осигурање од 10.06.2013. године именована за директора Филијале, као и да је Уговором о раду од 02.08.2013. године засновала радни однос на одређено време, на мандатни период од четири године, дана 17.06.2017. године, тужилци је истекао мандат на који је изабрана Одлуком од 10.06.2012.године, па како је иста у свему донета сагласно одредбама Закона о раду, Закона о здравственом осигурању и одредбама општег акта туженог, то нема места поништају наведене Одлуке о престанку радног односа, као незаконите.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и поништио као незакониту Одлуку о разрешењу дужности директора филијале Републичког фонда за здравствено осигурање број ...-.../... од 08.06.2017. године јер, по оцени тог суда, нису били испуњени законски услови за доношење спорне одлуке о разрешењу тужиле са функције директора Филијале, уз образложење да иако је тужилци истекао мандат на који је именована, с обзиром на одредбе члана 215. став 7. Закона о здравственом осигурању, члана 26. став 5. Статута туженог и члана 48. став 3. Закона о раду, тужилца је имала право да и по истеку мандата, односно рока на који је засновала радни однос са туженим, настави да обавља послове у складу са законом, и то до дана именовања директора Филијале на начин прописан законом, јер у време када је тужилци истекао мандат, није именован нови директор Филијале, што је активирало законско право тужиле да настави да обавља послове директора до испуњења услова за разрешење.

Врховни касациони суд сматра да се основано ревизијом туженог указује да је побијана одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 215. ст. 4. Закона о здравственом осигурању прописано је да директора филијале на основу јавног конкурса именује директор Републичког фонда на период од четири године. Одредбом члана 219. истог закона прописано је да су органи РФ за здравствено осигурање директор, управни одбор и надзорни одбор као и да органи Републичког фонда по истеку мандата настављају да обављају послове у складу са законом и статутом до именовања нових органа на начин прописан законом.

Одредбом члана 26.ст. 4. Статута туженог прописано је да мандат директора филијале траје четири године, док је ставом 5. истог члана прописано да директор филијале по истеку мандата наставља да обавља послове у складу са законом и овим статутом, до дана именовања директора Покрајнског фонда на начин прописан

законом. Одредба члана 23. ст.2 Статута туженог прописује да директор у складу са законом и овим статутом може пренети овлашћења за одређене послове из надлежности директора Републичког фонда на директора Покрајинског фонда, извршног директора, директора сектора у Дирекцији и директора филијале.

Одредбом члана 48. ставом 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/2005...113/217) директор, односно други законски заступник послодавца може да заснује радни однос на неодређено или одређено време. Према ставу 2. истог члана радни однос заснива се уговором о раду. Ставом 3. прописано је да радни однос на одређено време може да траје до истека рока на који је изабран директор, односно до његовог разрешења. Одредбом члана 175. тачка 1. истог закона, радни однос престаје истеком рока за који је заснован.

Неспорно је у конкретном случају, да је тужила Одлуком директора Покрајинског фонда за здравствено осигурање именована за директора филијале за Севернобачки округ и да је закљученим Уговором о раду од 11.06.2013.године засновала радни однос на одређено време ради обављања послова директора филијале за Севернобачки округ на мандатни период од четири године, док је ставом 3. Уговора утврђено да запослена заснива радни однос на одређено време почев од 17.06.2013.године до 17.06.2017.године, да је Одлуком туженог од 08.06.2017. године тужила разрешена дужности директора филијале са даном 17.06.2017.године уз образложење да је тужили дана 17.06.2017.године истекао мандатни период од четири године на који је именована за директора Филијале, као и период на који је тужила закључила Уговор о раду на одређено време за обављање наведене функције, сходно члану 48.став 3. Закона о раду и сходно одредбама Закона о здравственом осигурању и Статутом РФ за здравствено осигурање.

Код оваквог чињеничног стања и имајући у виду цитиране законске одредбе, Врховни касациони суд је оценио да није основан захтев тужиле за поништај као незаконите Одлуке туженог бр. ...-.../... од 08.06.2017. године којом је тужила разрешена са места директора Филијале, обзиром да је тужила на наведену функцију именована на период од четири године, колико према Статуту туженог и Закону о здравственом осигурању траје мандат директора филијале, те да је протеком мандатног периода, тужили перстала функција на коју је именована Одлуком туженог од 10.06.2013 године.

Наиме, одлука о разрешењу тужиле са места директора филијале је деклараторне природе, јер се истом фактички потврђује престанак обављања наведене функције на коју је тужила именована Одлуком туженог о именовању директора Филијале, обзиром да је закљученим Уговором о раду од 11.06.2013. године јасно дефинисано да ће тужила послове директора Филијале за Севернобачки округ обављати четири године, односно почев од 17.06.2013.године до 17.06.2017.године, због чега истеком мандата на који је тужила именована, тужили престаје функција директора. Осим тога, органи Републичког фонда за здравствено осигурање – директор, управни и надзорни органи, сходно одредбама Статута, овлашћени су да по истеку мандата наставе да обављају послове у складу са Законом и Статутом до дана именовања нових органа, односно имају могућност да одреде лице - ВД директора

филијале, који ће обављати задужења директора филијале до именовања директора филијале, што је у конкретном случају и учињено, у смислу члана 219. члана 227. тачка 1. и 2. Закона о здравственом осигурању и члана 23. став 2. Статута туженог.

Дакле, истеком мандатног периода на који је тужила именована за обављање послова директора филијале, тужили је престала наведена функција и радни однос јој је престао истеком рока на који је заснован (члан 175. став 1. тачка 1 Закона о раду), због чега тужила након истека рока на који је изабрана није могла по аутоматизму наставити да обавља послове директора филијале, како то погрешно закључује другостепени суд.

Одлука туженог о разрешењу тужиле донета је у законом спроведеној процедури у складу са одредбама Закона о здравственом осигурању и Статутом туженог које регулишу поступак именовања односно разрешења директора филијале, као и у складу са одредбама Закона о раду због чега нема места поништају исте као незаконите.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је преиначио другостепену пресуду и одлучио као у ставу првом изреке, на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Тужени је успео у поступку по ревизији, па му на основу члана 153. и 154. ЗПП припадају трошкови на име састава ревизије у износу од 33.000,00 динара, таксе на ревизију и таксе на ревизијску одлуку у укупном износу од 9.875,00 динара што све укупно износи 42.875,00 динара, сходно важећој АТ и ТТ, због чега је одлучено као у ставу другом изреке, на основу члана 165. став 2. ЗПП.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић